

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

21. březen 2016

Na Velikonoční pondělí 28. března 2016 přijďte do muzea, máme otevřeno!
Těšíme se na Vás!

výstava

Astronomické tradice v Pardubickém kraji

6. únor – 8. květen 2016

První část výstavy počíná nejstaršími výzkumy nebeských jevů, jež v našem kraji prováděli již v 17. a 18. století litomyšlští piaristé. Přes jednotlivé osobnosti této vědy pokračuje až do současnosti, v níž se zaměřuje i na neprofesionální astronomické iniciativy. Její součástí je také rozsáhlá galerie fotografií vesmírných objektů, které v letech 1997–2015 pořídil ve své pozorovatelně v Poličce a ve Vranové Ing. Roman Ehrenberger.

Druhá, předmětová část výstavy představuje astronomické a časoměrné přístroje z 16.–20. století pocházející ze sbírek Národního technického muzea. Výjimečný exponát zapůjčil také Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli.

Výstava je společným dílem Regionálního muzea v Litomyšli a Národního technického muzea.

(Martin Boštík)

výstava

Umění dráteníků kdysi a dnes

12. březen – 15. květen 2016

Pastička na myši

Velký výstavní sál Regionálního muzea v Litomyšli zaplnily nejen výrobky novodobých dráteníků, ale i ukázky tradičních prací slovenských dráteníků, kteří během 19. století a v 1. třetině 20. století putovali (vyjma Austrálie) po celém světě, opravovali prasklé staré nádoby, drátovали nové a prodávali své výrobky. Z muzejních sbírek jsou vystavené drátované nádoby, na nichž si návštěvníci mohou všimnout, že při opravách estetické hledisko skutečně nehrálo roli, důležitá byla funkčnost nádoby. Vystavena je mísa z žitavské fajánse z roku 1724, pocházející pravděpodobně z litomyšlské piaristické koleje, která dokládá opravu drátem technikou heftování. Tento způsob zpevňování prasklých nádob byl známý už v pravěku, což dokládají prezentované archeologické nálezy. K vidění jsou nálezy různých typů spon a záušnic, dokládající užití drátu na špercích. Nesmí chybět pastička na myši, suverénně nejprodávanější výrobek dráteníků. Jejich cenám ve své době nemohla konkurovat ani tovární výroba.

O nelehkém životě dráteníků se návštěvníci na výstavě dočtou mnohé zajímavosti. Dozví se, proč s sebou třeba kromě nářadí nosili v krosně ocas kocoura, vosí hnízdo nebo jakou roli hrály cvočky v uších dráteníků či byliny za kloboukem.

Největší prostor je na výstavě věnován novodobým dráteníkům, kteří dnes již nepotřebné řemeslo udržují, uchovávají tradiční postupy výroby a rozvíjejí ho dál vymyšlením nových technologických postupů. Vznikají nové typy výrobků, jejichž funkce už není jen praktická, ale podstatný je také design. Na výstavě se představuje 20 uměleckých dráteníků z celé České republiky a co člověk, to jiný typ výrobků, odlišný materiál i způsob zpracování. Tradiční spojení drátu a keramiky můžeme vidět na výrobcích Věry a Josefa Pichových, naopak vyloženě uměleckým dílem jsou objekty akademické malířky Blanky Šperkové. Po duši pohladí poetické výrobky Ladislava Šlechty, který je z drátu schopný vyrobit vše od králíků z klobouku až po narativní scénu z babiččiny kuchyně, díla Miroslava Chaloupky, Věry Cestrové i Petry Jůzové. Šperkům se věnují Ilona Pavlíčková, Krasava Šerkopová a Lada Borecká. Dokonalé je spojení drátenického a kovářského řemesla na exponátech Zdeňka Slavaty a Aleny Kulhánkové, jejichž páv na kleci propaguje výstavu na plakátě. Že i paličkovat lze z drátu vás na svých špercích přesvědčí Iva Vanžurová. Předměty s osobním příběhem a neuvěřitelné množství typů drátovaných hodin představuje Dana Frydrychová. Hanka Vrbicová vystavuje především svítidla, doplněná o korálky, jejichž stíny společně s dráty vytváří krásné stínohry. Monika Sochůrková zaujme určitě velkou drátěnou pannou, Věra Studená nabídkou klobouků a drátovaných vajíček. Děti ocení první drátovaný komiks na světě, pohádku O kohoutkovi a slepičce od Hany Řepkové. Jemností zpracování zaujmou nádoby Jaroslava Pahoreckého, který speciálně pro litomyšlskou výstavu odrátoval i historickou fotografii dnešní budovy muzea. A v neposlední řadě se návštěvníci mohou na výrobcích Ladislava Lokajíčka přesvědčit, že vyrábět lze opravdu z jakéhokoliv drátu, nejen nového. Jeho trojrozměrné obrázky nadchnou každého.

Alena Kulhánková, Zdeněk Slava, vzadu vpravo Ladislav Lokajíček

Zkrátka, je na co se dívat, přijďte se přesvědčit sami, výstava potrvá do 15. května 2016.

Výstavu pořádá Regionální muzeum v Litomyšli ve spolupráci s Cechem česko-moravských uměleckých dráteníků a se soukromými dráteníky.

(Hana Klimešová)

program pro školky, školy a školní družiny

Procházka výstavou „Umění dráteníků kdysi a dnes“

výstavní prostory muzea

Formou komentované prohlídky s lektorem se děti podrobněji seznámí s uměním dráteníků kdysi a dnes. Zaměřeno na řemeslné a lidové tradice. Pojetí prohlídky je přizpůsobeno věku dětí.

Cílová skupina: žáci mateřských, základních a středních škol, školní družiny

Délka programu: dle časových možností účastníků 30–60 minut

Termín: dle objednání do 15. 5. 2016

Provázanost se ŠVP: Program lze zahrnout do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět – tématické okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas a vzdělávací oblasti Člověk a společnost – Člověk v dějinách, Modernizace společnosti, Moderní doba - obor Dějepis, Člověk a svět práce, Umění a kultura – obor Výtvarná výchova.

Vstupné: děti MŠ zdarma, žáci a studenti na permanentky vstup zdarma, žáci a studenti bez předplacené permanentky dle běžného ceníku, učitelé zdarma

Rezervace prohlídek u průvodců na čísle: 461 615 287 nebo na e-mail: info@rml.cz, kmoskova@rml.cz.

(Renata Kmošková)

nová kniha

Litomyšlský venkov na starých pohlednicích

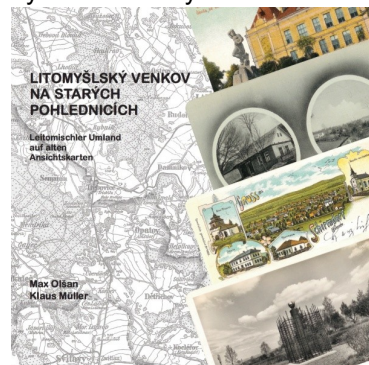

Regionální muzeum v Litomyšli vydává novou knihu nazvanou *Litomyšlský venkov na starých pohlednicích*. Jejím hlavním autorem je Max Olšan, který pohlednice nejen sbírá, ale snaží se i získávat bližší informace o místech, jež zachycují. Druhým autorem je Klaus Müller, kronikář obce Janov, fotograf, znalec německých obcí Litomyšlska a překladatel textů v knize do němčiny.

V publikaci je reprodukováno celkem 243 pohlednic z téměř všech vesnic bývalého litomyšlského okresu, u žádné nechybí popis místních

reálií, datace a dostupné vydavatelské údaje. Úvod publikace tvoří stať věnovaná litomyšlským vydavatelům pohlednic – Veselíkovi i Faltysovu knihkupectví, tiskárnám Augusta nebo Dmych a fotografům Ludvíkovi, Tachezemu aj.

V muzeu zároveň od 2. dubna do 5. června probíhá stejnojmenná výstava, od jejíhož zahájení bude možné ve foyer muzea knihu zakoupit za 190 Kč (lze objednávat i poštou – informace na webu www.rml.cz).

(Petr Chaloupka)

malá výstava

Příroda Litomyšlska – řeka

16. leden – 3. duben 2016

Na rok 2016 připravilo Regionální muzeum v Litomyšli sérii malých výstav věnovaných různým přírodním prostředím Litomyšlska. Jako první si mohou návštěvníci prohlédnout rostliny a živočichy (ryby, ptáky, savce i zástupce hmyzu) typické pro řeky a potoky. Opomenuty nejsou ani nutrie, které se nedávno objevily v řece Loučné.

(Petr Chaloupka)

malá výstava

Příroda Litomyšlska – listnatý les

5. duben – 3. červenec 2016

Na rok 2016 připravilo Regionální muzeum v Litomyšli sérii malých výstav věnovaných různým přírodním prostředím Litomyšlska. Jako druhé si mohou návštěvníci prohlédnout rostliny a živočichy (obojživelníky, ptáky, savce i zástupce hmyzu) typické pro listnaté lesy – dubohabřiny a bučiny.

(Petr Chaloupka)

Rodný byt Bedřicha Smetany

V Rodném bytě Bedřicha Smetany bude v dubnu zahájena návštěvnická sezona. V dubnu bude expozice přístupná o víkendech (9–12, 13–17 hod.), od května ve dnech úterý až neděle. Prohlídky mimo otevírací dobu je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob.

Rodný byt Bedřicha Smetany

Muzicírování s Bedříškem a programy Proč bychom se netěšili... a Račte vstoupit

Hrajete rádi na hudební nástroj? Líbí se Vám hudební dílo Bedřicha Smetany? Jestli ano, máte jedinečnou možnost „muzicírovat“ přímo v rodném bytě slavného skladatele. Nemusíte být profesionální hudebník, stačí, že máte rádi hudbu a hrajete na klavír. A na jaký nástroj si můžete přijít zahrát? Jedná se o pianino Rudolf Kotík, vyrobené v Praze kolem roku 1904. Všechny prvky a komponenty nástroje včetně strun a mechaniky jsou původní. Na výrobu skříňe byla použita velmi vzácná tzv. „kořenicová dýha“. Pianino je zrestaurované a naladěné na 440 Hz. Klávesy jsou obloženy slonovou kostí a při hře dobře sají pot z prstů. Konstrukce pianina je polopancéřová s křížostrunnou soustavou strun. Do nástroje, který nám sponzorsky zapůjčila firma PIANOservis pana Miroslava Doležela z Lanškrouna, byla vestavěna mechanika s „horním dusítkem“.

Pianino Rudolf Kotík staré 110 let

Naše programová nabídka tím zdaleka nekončí. Od dubna je pro Vás ve skladatelově rodném bytě opět otevřen oblíbený **interaktivní program Proč bychom se netěšili... a Račte vstoupit**. Hravou formou se můžete blíže seznámit s životem a dílem Bedřicha Smetany.

(Renata Kmošková)

putovní výstava RML v Lanškrouně

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

2. duben – 29. květen 2016

Městské muzeum v Lanškrouně

Interaktivní výstava historických počítačů zachycuje historii výpočetní techniky od počátků po polovinu 90. let 20. století. Největší pozornost je věnována počítačovým hrám a domácím počítačům a konzolám z 80. let – československým (IQ 151, PMD, Didaktik...) i zahraničním (Apple, Amstrad, Atari, Commodore, IBM, Nintendo, Sega, Sinclair...).

Návštěvník se seznámí nejen s velkými herními hity (od Pac-Mana nebo Space Invaders přes Prince of Persia po Doom nebo Street Fighter II.), ale třeba i s dobovými herními časopisy.

Součástí výstavy je „pařanské doupe“ – herna s historickými počítači, herním automatem i s moderními PC s emulátory.

(Petr Chaloupka)

putovní výstava RML v Ústí nad Orlicí

Zmatené peníze

25. únor – 15. květen 2016

Městské muzeum v Ústí nad Orlicí

Interaktivní numizmatická výstava o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války (nouzovky, kolkování, hyperinflace, poukázky ze zajateckých táborů apod.) a o tématech na tehdejších platidlech – historii, pověstech, komiksech, humoru a různých kuriozitách...

Výstava je zajímavá nejen jako připomínka stoletého výročí první světové války, ale také stálou aktuálností témat (hospodářská krize, uprchlíci). Zároveň byl při výběru exponátů kladen zvýšený důraz na poutavost a zábavnost, aby dokázaly zaujmout i návštěvníky bez zvláštní záliby v numizmatice.

Součástí výstavy je bohatý doprovodný program – výtvarná dílna (tvorba vlastní měny), magnetické skládačky, převlékání do kostýmů (a focení v nich) nebo třeba originální společenské hry.

(Petr Chaloupka)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

lektorovaný program

Udělej si vlastní sgrafito!

kdykoli na objednání

Unikátní projekt Regionálního muzea v Litomyšli a Městské galerie Litomyšl, při kterém si účastníci kurzu mohou vyrobit vlastní renesanční sgrafito, stále pokračuje. Od roku 2012 se této akci zúčastnilo přes 400 dětí a dospělých.

Každý účastník si vytvoří své vlastní sgrafito. Motivem může být jednoduché psaníčkové sgrafito podle připravených šablon, nebo složitější motiv vlastní volby. Vyrobené sgrafito uložené ve speciální krabici si účastníci odnesou spolu s výučním listem domů.

Termíny a další informace:

- termín kdykoli po předchozím objednání, min. týden předem;
- minimální počet 8 účastníků (maximální 20)
- určeno pro dospělé a děti od 5 let, doba trvání kurzu cca 1,5 – 2 hodiny
- vhodný pracovní oděv
- cena 160 Kč/osobu
- rezervace a další informace: Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz, tel.: 461 615 821

(Hana Klimešová)

Stejný program je připraven i pro školy

- termín kdykoli po předchozím objednání, min. týden předem
- minimální počet 10 účastníků (maximální 25)
- určeno pro studenty a žáky od 8 let
- doba trvání kurzu cca 1,5 hodiny
- vhodný pracovní oděv (zástěra)
- cena 50 Kč/osobu
- rezervace a další informace: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, tel.: 461 611 162, 461 615 287

(Renata Kmošková)

Daruj zážitek v muzeu

Nevíte čím podarovat své blízké? Wellness pobyty a tandem seskoky padákem nejsou nic pro Vás? Objednejte si u nás zážitkový kurz renesančního sgrafita pro dva, rodinu nebo pro skupinu jako teambuildingovou aktivitu.

V příjemné atmosféře muzejního ateliéru se seznámíte s výrobou renesančních sgrafit, dozvíte se něco o litomyšlském zámku a vlastnoručně si vyrobíte sgrafito do rámečku. Je na Vás, zda ho dáte darujete nebo si jím vyzdobíte dům či kancelář. Dvouhodinový program si můžete zpříjemnit poslechem vlastní hudby nebo drobným občerstvením. Zrození Vašeho sgrafita zdokumentujeme a fotografie zašleme!

Kontakt: Regionální muzeum v Litomyšli, Renata Kmošková, tel: 461 611 162, email: kmoskova@rml.cz

Cena pro jednu osobu – dle počtu účastníků kurzu:
2 účastníci – 250 Kč/osoba
3–7 účastníků – 200 Kč/osoba
od 8 účastníků – 160 Kč/osoba
maximální počet 20 účastníků na jeden kurz

Kurz byl připraven ve spolupráci s Městskou galerií Litomyšl.

Permanenty pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám.

Cena za celý rok 2016 je odstupňovaná podle počtu žáků příslušné školy do tří kategorií:

- 1) do 100 žáků za 300 Kč ročně
- 2) do 300 žáků za 900 Kč ročně
- 3) nad 300 žáků za 1500 Kč ročně

Za tuto částku budou moci učitelé se svými žáky navštěvovat bez omezení stálou expozici i různé výstavy. Muzeum na vyžádání poskytne lektora. Jen účast na různých dílnách apod., kde je potřeba nakoupit materiál, bude zpoplatněna.

V ceně jsou zahrnuty i návštěvy Rodného bytu Bedřicha Smetany, ale jen v sezóně dle otevírací doby.

Plánované výstavy v roce 2016:

- Zmatené peníze (do 24. 1.)
- Litomyšl na ledě – 80 let hokeje v Litomyšli (do 28. 2.)
- Příroda Litomyšlska – řeka (16. 1. – 3. 4.)
- Astronomické tradice v Pardubickém kraji (7. 2. – 8. 5.)
- Umění drátěných kdysi a dnes (12. 3. – 15. 5.)
- Litomyšlský venkov na starých pohlednicích (2. 4. – 5. 6.)
- Příroda Litomyšlska – listnatý les (5. 4. – 3. 7.)
- Unikáty z doby Karla IV. v Litomyšli (15. 5. – 29. 5.)
- Tři bratři – výstava o vzniku filmu Jana a Zdeňka Svěrákových (5. 6. – 18. 9.)
- Jiří Sozanský – rok zlomu (12. 6. – 2. 10.)
- Příroda Litomyšlska – rybník (5. 7. – 2. 10.)
- Moderní architektura v Litomyšli (1. 10. – 20. 11.)
- Příroda Litomyšlska – jehličnatý les (4. 10. – 8. 1.)
- Patchwork voní barvami (od 6. 11.)
- Stanislav Bubeníček. Litomyšlský fotograf, spisovatel a humorista (od 5. 12.)

Věříme, že nabídka našeho muzea zaujme učitele i žáky. Podobné programy fungují také v jiných městech a setkávají se s velkým zájmem ze strany škol všech typů.

V případě Vašeho zájmu kontaktujte prosím Renatu Kmoškovou (tel. 461 611 162, kmoskova@rml.cz).

(René Klimeš)

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Regionální muzeum v Litomyšli prošlo v letech 2012–2014 generální rekonstrukcí dle projektu arch. Josefa Pleskota. Veřejnosti bylo otevřeno 17. července 2014. Vedle krátkodobých výstav a dalších programů nabízí novou stálou expozici **Litomyšl – město kultury a vzdělanosti**. Expozice prezentuje celou řadu unikátních předmětů a také archeologické nálezy in situ. Více informací na www.rml.cz.

(René Klimeš)

Gloria musaealis 2014 Stavba roku 2015 Pardubického kraje

<http://www.rml.cz/cs/muzeum/gloria.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen–září: Út – Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo 461 616 723 (přímá linka do Rodného bytu – jen v otevírací době) nebo na info@rml.cz.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Zmatené peníze / Retrogaming / Příroda Litomyšlska / Litomyšlský venkov na starých pohlednicích – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Umění dráteníků kdysi a dnes – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Udělej si vlastní sgrafito! – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz (pro školy Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz)

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!